

FSD1283

Äitinä aikuiselle 2000

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Äitinä aikuiselle 2000 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2021.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 4.0 (26.1.2018).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD1283. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Räty, Reetta (Helsingin Sanomat): Äitinä aikuiselle 2000 [sähköinen tietoaineisto].
Versio 4.0 (2018-01-26). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD1283>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Aineistonäyte	5

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Äitinä aikuiselle 2000

Aineiston nimi englanniksi: Mothers and Grown-up Children 2000

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 4.0 (26.1.2018).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Räty, Reetta (Helsingin Sanomat. Nyt-liite)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Helsingin Sanomat. Nyt-liite (Sanoma Osakeyhtiö)

Aineisto luovutettu arkistoon

28.3.2003

Asiasanat

identiteetti; kasvatus; kotikasvatus; minäkuva; naiseus; naiskuva; perhe; perhesuhteet; vanhemmuus; vanhempi-lapsisuhde; äitiys

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: Yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: Perhe-elämä, avioliitto ja sukupolvet

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto on muodostettu Helsingin Sanomien Nyt-Verkkoliitteen vuonna 2000 toteuttaman kyselyn avokysymyksistä. Kysely suunnattiin aikuisten lasten äideille ja siihen vastasi kaikkiaan 189 äitiä. Heistä suurin osa on siviilisäädyltään naimisissa. Vastaajia on hyvin monista eri ammateista ja kaikista sosioekonomisista ryhmistä. Yli puolet vastaajista on pääkaupunkiseudulta ja loput vastauksista ovat tulleet ympäri Suomea, muutama ulkomailta.

Äideiltä on kysytty, kuinka kaukana heidän lapsensa asuvat, kuinka usein ja miten äidit pitävät lapsiinsa yhteyttä ja missä he heitä tapaavat. Heiltä on kysytty lasten avustamisesta ja pyydetty perusteluja sille, miksi he avustavat tai eivät avusta lapsiaan. Kysymyksiä on ollut myös seksin puhumisesta lapsille, lasten äitiensä mahdollisesti kohdistamista syytöksistä sekä siitä, mikä on ollut vaikeaa äitinä olemisessa ja mitä he tekisivät kasvattamisessa nyt toisin. Lisäksi äideiltä on kysytty, onko heillä ollut lastensa kanssa välirikkoa ja jos on, mistä se johtui ja pyydetty kertomaan mihin aikuinen ihminen tarvitsee äitiä.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö

Perusjoukko/otos: Helsingin Sanomien Nyt-liitteen lukijat, jotka ovat aikuisten lasten äitejä

Aineistonkeruun ajankohta: 7.4.2000 – 27.4.2000

Kerääjät: Rätty, Reetta (Helsingin Sanomat. Nyt-liite)

Aineistonkeruun tekniikka: Itsetäytettävä lomake: verkkolomake

Keruväline tai -ohje: Puolistrukturoitu lomake

Aineiston ajallinen kattavuus: 2000

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: itsestään muotoutunut näyte
Kysely on suunnattu kaikille Nyt-liitteen lukijoille, joista halukkaat ovat siihen vastanneet.

Aineiston määrä: Vastaukset on listattu yhteen odt-tiedostoon, yhteensä noin 150 sivua (A4).

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Erilliset aihetta koskevat lukijakirjeet ja paperilomakkeelle täytetyt lukijavastaukset puuttuvat aineistosta

Aineistosta on anonymisoitu vastaajien lasten tarkat työpaikka- ja ammattitiedot sekä nimet.

Julkaisut

Elo, Johanna (2008). Äiti on äiti aina vaan. Aikuisten lasten äidit ja äidin kategoria. Tampere: Tampereen yliopisto. Sosiaalipsykologian pro gradu -tutkielma.

Hiilamo, Heikki & Hiilamo, Kirsi (2007). Apua? Lähimmäisyyden perusteet. Helsinki: Kirjapaja.

Nätkin, Ritva (2014). Sukupuoleen ja sukupolveen kasvatetut - äitien reflektioita lastensa aikuistumisesta. Nuorisotutkimus, 32. vuosikerta, 1/2014, 18-33.

Räty, Reetta (2000). Ikuinen emo. Helsingin Sanomat, Viikkoliite Nyt 19/2000, 12-17.

Ritva Nätkin (2013) Lasten aikuistuminen ja äitiyden varjot. Teoksessa Elina Virokannas & Sanna Väyrynen (toim.) Varjoja naiseudessa. Kuopio: UNIpress, 18-51.

Saarreharju, Maiju (2021). Turvarievusta perinneäitiin: sidokset äitien ja aikuisten lasten välillä. Rovaniemi: Lapin yliopisto. Sosiologian pro gradu -tutkielma.

Veistola, Kaarina (2008). Äiti on aina äiti - tutkimus aikuisen lapsen äitiydestä. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Sosiaalityön pro gradu -tutkielma.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD1283>

Liittyvät aineistot

FSD1255 Aikuisten lasten äidit 2000

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Aineistonäyte

FSD1283 ÄITINÄ AIKUISELLE 2000

FSD1283 MOTHERS AND GROWN-UP CHILDREN 2000

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Lomake 5 52, pankkitoimihenkilö, Naimisissa, lapset: Tyttö 29 v Poika 26 v, kasvatusvastuu: yhdessä lasten isän kanssa

Kuinka kaukana lapsenne nykyään asuvat ja mitä he tekevät? Tyttären perhe asuu kahden kilometrin päässä, mutta tytär on viikot töissä Soneralla Helsingissä, viikonloput kotona. Poika toisella lomakkeella, omana vastauksenaan

Kuinka usein pidätte yhteyttä lapsiinne puhelimitse? Tyttären kanssa molemmat soittaa vähintään kerran päivässä.

Kuinka usein tapaatte ja missä? Tytär perheeseen käy viikottain meillä.

Kun tapasitte viimeksi, mitä teitte ja kenen luona? Tytär kävi perheeseen syömässä sunnuntaina.

Avustatteko lastanne taloudellisesti, kuinka paljon ja kuinka usein? Molempia opiskelu- ja työttömyysaika 500 mk/kk. Tyttäreille en kuukausiavustusta ole antanut vuoteen, mutta olen osallistunut rahallisesti 10 tmlk kalliin leikkauksen kustannuksiin.

Avustatteko lastanne kotitöissä, kuinka usein ja miten? En lainkaan

Avustatteko lastanne lastenhoidossa, kuinka usein? Hoidan mieheni kanssa yhdessä tyttären poikaa, haemme tarhasta ja hän on myös yötyttö meillä 1-2 päivää viikossa. Olen myös käynyt pojan, nyt 3,5 v, kanssa yhdessä lomilla ulkomailla 2 kertaa ja kotimaassa useita kertoja.

Miksi avustatte tai ette avusta lastanne? Taloudellisesti siksi, että olen kokenut, että he ovat liian tiukoilla, minuakin on aikanaan autettu. Toivon, että hekin tekevät aikanaan omilleen saman. Kotitöissä ei ole pyydetty tekoapua, kylläkin neuvoja, miten joku tehdään. Luultavasti en kyllä paljon tekisikään, jokainen hoitaa itse oman huushollinsa parhaiten. Tyttären poikaa hoidan tietysti heidän työjärjestelyjen vuoksi, mutta myös siksi, että tämä on pieni lapsenlapsi suurine ajatuksineen on melkein parasta, mitä elämästä olen saanut.

Millainen isä tai äiti lapsenne on tai voisi olla? Ei kovin pitkäpinnainen. Pitää hyvää huolta lapsen ruuasta ja vaatteista. Rakastaa ja hiiltyykin

Oletteko puhunut lapsenne kanssa seksistä? Mitä ja minkä ikäinen lapsenne oli? Tyttären ollessa noin 12 v ja huomasi, etten keksinyt puhuttavaa, jota hän ei olisi tiennyt

Onko teillä ollut lapsenne kanssa välirikkoa? Kuinka kauan se kesti ja mistä se johtui? Ei

Mihin aikuinen ihminen tarvitsee äitiä? En ole niin varma kumpi tarvitsee kumpaa. Ihminen vain tarvitsee tunteen, että jossakin on joku, joka aina jaksaa uskoa minuun.

Mitä tekisitte toisin, jos voisitte kasvattaa lapsenne uudestaan? Elin lasten ollessa pieniä liian pitkän oman nuoruuteni. Mieheni sanoi, että meillä oli yhtä aikaa kolme murrosikäistä. Yrittäisin kypsyä vähän varhemmin. Taisin olla aikanaan elämäntapoineni lähinnä varoittava esimerkki. En huutanut enkä lyönyt, mutta olin liikaa poissa.

Ovatko lapsenne syyttäneet / kiittäneet teitä äitinä? Miten? Molempien kanssa olemme puhuneet minun hurjasta nuoruudesta, joka loppui silloin, kun tytär oli 13. Molemmat lapset ainakin sanovat muistavansa hyvät asiat niiltä ajoilta, näin minäkin kuulemma saan tehdä.

Mitä haluaisitte sanoa lapsellenne? Muista aina, että minä rakastan Sinua. Mitä tahansa tapahtuukin, voit tulla siitä puhumaan.

Antakaa itsellenne kouluarvosana (4-10) äitinä. Lasten ollessa pieniä 3- viinapäivinä ja 8,5 muulloin. Nyt tasainen 9, melkein aina saatavilla, mutta ei juuri koskaan tyrkyllä.

Mikä on ollut vaikeinta äitinä olemisessa? Ei äitinä ollut vaikeata, vaan vaimona ja siitä heijastui aikanaan liikaa lapsiin.

